

Fővárosi Ítéltábla

8.Bf.84/2014/17.sz.

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2014. június 25. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

ítéletet:

Az aljas indokból, különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntettének kísérlete és más bűncselekmények miatt vádlott ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2013. november 15. napján kihirdetett 18.B.1602/2012/36. számú ítéletét megváltoztatja.

Az élet elleni bűncselekménynél a különös kegyetlenséggel elkövetés megállapítását mellőzi.

A fegyházbüntetést 13 (tizenhárom) évre enyhíti.

A szabadságvesztés tartamába beszámítja a vádlott által 2013. október 18. napjától 2013. november 15. napjáig előzetes letartóztatásban töltött időt.

Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja azzal, hogy a Budai Központi Kerületi Bíróság próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztést kiszabó ítéletének száma: 19.B.XI.706/2007/3.

A szabadságvesztés tartamába beszámítja továbbá a vádlott által az első fokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt.

A másodfokú eljárásban 16.000 (tizenhatezer) Ft - a vádlottat terhelő - bűnügyi költség merült fel.

Indokolás:

A Fővárosi Törvényszék vádlottat aljas indokból, különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntettének kísérlete miatt (1978. évi IV. törvény 166. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) és d) pont), mint többszörös visszaesőt 15 év fegyházra és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. Elrendelte a Budai Központi Kerületi Bíróság 19.B.706/2007/3. számú ítéletével kiszabott 10 hónap börtönbüntetés végrehajtását. Kötelezte a vádlottat magánfélnek 900.000 Ft kártérítés, az államnak 54.000 Ft eljárási illeték megfizetésére. Rendelkezett továbbá a lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélet ellen a vádlott és a védő a cselekmény téves minősítése, enyhébb minősítés megállapítása és a büntetés enyhítése érdekében jelentett be fellebbezést. Ügyészi jogorvoslat nem érkezett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.1263/2012/3.számú átiratában az első fokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A nyilvános ülésen az ügyész az átiratában foglaltakat fenntartva a vádhatósági perorvoslatnak megfelelően az ítélet megváltoztatását, az aljas indokból történő elkövetés megállapítását, egyéb részekben az ítélt helybenhagyását indítványozta. A vádlott és a védő a védelmi jogorvoslatot szintén fenntartotta. A védő elsődlegesen a kifosztás büntettének vádja alól a vádlott felmentését, az élet elleni cselekmény életveszélyt okozó testi sértés büntettének minősítését és a büntetés lényeges enyhítését kérte, míg a vádlott vitatta az ölési szándékát, és a kifosztás elkövetését, egyben szintén büntetésének enyhítésére tett indítványt.

A védelmi fellebbezés részben, az enyhítésre irányulóan alapos.

A bejelentett perorvoslatok folytán az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelemben felülbírált. A törvényben előírt teljes revízió keretében a fellebbezések okára és céljára tekintet nélkül bírálta felül a tényállás megalapozottságát, a bűnösség megállapítását, a bűncselekmények minősítését és a büntetés kiszabását is.

A felülbírálat során megállapította, hogy a törvényszék a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok megtartásával folytatta le. Nem vétett sem feltétlen, sem olyan jellegű relatív perjogi hibát, amely a bizonyítás törvényességét érintené, vagy az érdemi felülbírálatot kizárná.

Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett. Helyes és hiánytalan tényállást állapított meg, mely a Be. 351. § (1) bekezdés értelmében a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

Az elsőfokú bíróság az ügy helyes eldöntése szempontjából lényeges bizonyítékokat megvizsgálta és azokat okszerűen, a logikai szigorú szabályai szerint helyesen értékelte. Vizsgálta a vádlott és a sértett vallomását, a releváns tanúvallomásokat és az okirati bizonyítékokat, valamint az orvosszakértői véleményt. A vádat támogató bizonyítékok megerősítik egymást, szinergiájuk egyértelmű, az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenysége mindenben megfelel a formál logika törvényszerűségeinek. A törvényszék a tényállás tekintetében indokolási kötelezettségét is megfelelően teljesítette. A vádlott a sértett bántalmazását elismerte, vitatta azonban, hogy élet kioltása iránti szándék vezette, mint ahogy tettének aljas indokát és a sértetti lánc elvételét, a kifosztást megalapozó tényeket is. A vádlott „utólagos, szubjektív tudati tényei” közömbösek, a kifosztást illetően pedig a bíróság szintén a bizonyítékok okszerű értékelésével és helyes ténybeli következtetések útján állapította meg a tényállást.

Az elsőfokú bíróság az elkövetéskor hatályos büntető törvény helyes alkalmazása mellett törvényesen vont következtetést a fellebbezéssel érintett vádlott bűnösségére és a cselekmények minősítése is megfelel az anyagi jognak. A védelem alaptalanul támadta az élet elleni bűncselekmény minősítését. A vádlott terhére a feltárható alanyi és tárgyi tényezők alapján az eshetőleges ölési szándék megállapítható. A földre került sértett fejének többszörös, jelentős erővel történő megrúgása túlmutat a testi épséget sértő szándékon, az ölési kísérletet alapozva meg. A kísérlet bejezett és az életveszély beállta folytán közeli. Törvényesen került sor a bosszú vezérelte cselekmény aljas indokból történő minősítésére is. Az erkölcsileg elítélhető motívumból fakadó cselekményeknél a bosszú megítélése attól függ, hogy milyen ok váltja ki az elkövetőben a keletkezett indulatot. A más büntetőeljárásban tett feljelentés miatt keletkezett bosszú aljas indokból való elkövetést jelent (I. Legf.Bír. 15.sz. Irányelv, illetve Kúria 3/2013. Büntető Jogegységi Határozat).

A különös kegyetlenséggel elkövetés minősítő körülmény azonban nem állapítható meg. Kétségtelen, hogy a vádlotti tett kegyetlen, embertelen, azonban az élet elleni bűncselekményt elsősorban a bántalmazás jellege, a fej rugdalása, a kitartó szándékú bántalmazás alapozza meg. Elsősorban tehát a tettlegesség intenzitása határoolja el a tettet az életveszélyt okozó testi sértés büntettétől.

Az elkövetéskor hatályos 15. számú Irányelv, valamint a Kúria 3/2013. Büntető Jogegységi Határozata kifejti, hogy az eszköz nélkül - lábbal, pusztá kézzel - testszerte történő, elhúzódó bántalmazás esetén elsősorban abban a kérdésben kell állást foglalni, hogy az elkövető ölésre, vagy testi sértésre irányuló szándékkal cselekedett-e. Amennyiben az ölésre irányuló szándék megállapítható - mint jelen esetben -, sértettnek okozott sérülések nagyobb száma, súlya és jellege alapján, különösen, ha az aktív elkövetői tevőlegesség több halálhoz vezető folyamatot is elindított, általában következtetés vonható az elkövetés fokozott embertelenségére, mely feltétele a különös kegyetlenség megállapításának. Az elkövető tudatának az elkövetés idején át kell fognia a végrehajtás különös kegyetlenségét.

Az elkövető ezzel kapcsolatos tudattartalmára:

- a sérülések számából,
- a bántalmazás hosszantartó, elhúzódó voltából,
- a sértett látható szenvedéséből,
- illetőleg a sértettnek a végrehajtás ideje alatt tanúsított magatartásából vonható következtetés.

A Legfelsőbb Bíróság, illetve a Kúria kötelező iránymutatását és az alapvetően egységes bírói gyakorlatot figyelembe véve a konkrét tényállást összevetve a különös kegyetlenséggel elkövetés kritériumaival, az ítéletábra a következőket emeli ki. Megállapítható, hogy a vádlotti tett, mint ölési cselekmény, illetve annak kísérlete kegyetlen és embertelenséget mutat. Ugyanakkor a sérülések száma nem tekinthető nagyknak, a közvetett életveszélyhez az arckoponya sérülések vezettek, a bántalmazás nem volt elhúzódó és a sértett oldaláról sem igazolható olyan magatartás, szenvedés, mely a különös kegyetlenséget megalapozná. A kifejtettekre tekintettel ezért az ítéletábra e minősítő körülmény megállapítását mellőzte, utalva BH2008.205., a BH2005.278., valamint a BH2002.343. számú eseti döntésben foglaltakra is.

A kifosztás büntetében és a garázdaság vétségében törvényes a bűnösség megállapítása és a bűncselekmények minősítése is. Az ölési cselekmény során kialakult eltulajdonítási szándék, és az idegen dolog elvétele a 2/1998. Büntető Jogegységi Határozat iránymutatására is tekintettel kifosztásnak minősül. Az 1. tényállásban meghatározott, más időpontban elkövetett garázdaság pedig valódi anyagi bűnhalmazatban áll az élet elleni cselekménnyel és a kifosztással.

A törvényszék a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket feltárta, azonban a különös kegyetlenséggel elkövetés minősítő körülmény mellőzése folytán a vádlott terhes előélete ellenére túl szigorú, figyelemmel arra a tényre is, hogy a cselekmény kísérleti szakban maradt. E tényekre tekintettel a másodfokú bíróság az enyhítést célzó védelmi fellebbezést alaposnak találva a fegyházbüntetés tartamát 13 évre enyhítette. További enyhítés azonban szóba sem kerülhetett.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy a törvényszék nem rendelkezett az első fokú ítélet meghozataláig a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, ezért azt pótolta.

Az ítélet egyéb, a feltételes szabadságból való kizárására, a felfüggesztett büntetés végrehajtásának elrendelésére, a polgári jogi igényre, a lefoglalt bűnjelek kiadására, és a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezései törvényesek.

Az első fokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt beszámítása az 1978. évi IV. törvény 99. § (1), (2) bekezdésén alapul.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a szükséges részben a Be. 372. § (1) bekezdés alapján megváltoztatta, míg helytálló rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdés alkalmazásával helybenhagyta.

Debrecen, 2014. június 25.

Dr. Elek Balázs sk.
a tanács elnöke

Dr. Háger Tamás sk.. Gömöri Olivér sk.
előadó bíró bíró

ZÁRADÉK: A Fővárosi Törvényszék 18.B.1602/2012/36. számú ítélete a másodfokú határozatban írt változtatással a folytán a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Debrecen, 2014. június 25.

Dr. Elek Balázs sk.

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Kiadó.